

Granskning av årsredovisning 2022-12-31

Vaggeryd kommun

Mars 2023

Innehåll

Inledning och sammanfattning	2
1. Granskningsresultat	4

Inledning och sammanfattning

Uppdrag och bakgrund

Revisorerna prövar, enligt kommunallagen, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsledning, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer, även verksamheten i de juridiska personerna. Revisorerna ska bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenlig med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten och årsredovisningen.

Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska en kommuns årsredovisning bestå av en resultaträkning, en balansräkning, en kassaflödesanalys, noter, en driftredovisning, en investeringsredovisning och en förvaltningsberättelse. Sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådana upprättas enligt 12 kap 2§. Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller regionens ekonomiska ställning.

Rådet för kommunal redovisning (RKR), som har till uppgift att främja och utveckla god redovisningsledning i kommuner och landsting i enlighet med LKBR, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar kan även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas. Enligt kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryd kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens årsredovisning per 2022-12-31.

Metod

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsledning för kommunal verksamhet. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen har omfattat att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett urval av underlag till belopp och annan information i årsredovisningen.

I revisionen har också ingått att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem. Det ingår även att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Vid granskningen har vi utgått från utkast, daterat 2023-03-14. Om förändringar sker i texten efter detta kan det påverka de iakttagelser och rekommendationer som nämns i denna rapport liksom ev svaret på revisionsfrågan.

Revisionsfrågor och kriterier

Uppfyller årsredovisningen som dokument de krav som ställs?

- Dvs. en bedömning görs av om årsredovisningen innehåller alla delar som LKBR anger ska finnas med.

Bedöms räkenskaperna som rättvisande och är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

- Dvs. redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, samt den ekonomiska ställningen på ett sätt som uppfyller de krav som KL, lagen om kommunal bokföring LKBR ställer? Uppfyller årsredovisningen i allt väsentligt rekommendationerna från RKR? Vi drar en slutsats kring detta utifrån en genomgång av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på olika aspekter som fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt samt innehåll och presentation. Urvalet av vad som granskas görs utifrån en bedömning av väsentlighet och risk.

Redogör årsredovisningen för måluppfyllelsen på ett sätt som motsvarar utfallet? Samt är balanskravet uppfyllt?

- Bedömning av måluppfyllelse utifrån de kriterierna fullmäktige/kommunen beslutat om.

Svar på revisionsfrågan (frågor för granskaren att besvara)

Årsredovisningen bedöms uppfylla de krav på innehåll som ställs på en årsredovisning i LKBR och RKR.

De finansiella mål fullmäktige beslutat om redovisas i årsredovisningen liksom verksamhetsmålen.

Det finns en bedömning av samtliga mål som kommunfullmäktige beslutat om. För de finansiella målen är samtliga fyra mål uppfyllda. Samtliga kommunfullmäktiges mål bedöms som delvis uppfyllda beroende på utfallet av underliggande mätvärden. Vi delar den bedömning som görs av måluppfyllelsen.

Balanskravet är uppfyllt.

Den finansiella redovisningen bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Iakttagelser och noteringar

Vid granskning av väsentliga resultatposter och balansposter samt måluppfyllelse har vi gjort följande väsentliga iakttagelser eller noteringar. (För den totala sammanställningen se Excel-tabeller på följande sidor):

- Samtliga KF-mål bedöms som delvis uppfyllda.

- Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen görs delvis på utfall från tidigare år (ofta 2021).
- Kommunstyrelsen har inte färdigställt utredningen om vilka anläggningstillgångar som är lämpliga att redovisa som finansiell leasing enligt RKR R5. (Denna punkt anser vi att ni som förtroendevalda revisorer bör ta med i er revisionsberättelse).
- Kommunstyrelsen redovisar de anställdas pensioner på ett sätt som inte helt uppfyller RKR:s rekommendationer.
- Att kommunstyrelsen genomfört en avsättning om 23 mnkr till medfinansiering av järnvägsprojektet Y:et. Det kan diskuteras om denna avsättning fullt ut uppfyller kraven på avsättning enligt RKR R9. (Vi anser att ni som förtroendevalda revisorer bör överväga om denna punkt bör tas med i er revisionsberättelse).

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att

- fortsätta arbetet med att förtydliga nämndernas bedömningskriterier till måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för verksamheten.
- fortsätta sträva efter ökad måluppfyllelse.
- färdigställa utredningen kring vilka leasade tillgångar som är lämpliga att redovisa som finansiell leasing enligt RKR 5.
- tillämpa RKR:s rekommendation om redovisning av pensioner fullt ut
- att kommunstyrelsen bör säkerställa och dokumentera om/att det finns en legal förpliktelse avseende järnvägsprojektet Y:et. Samt dokumentera varför förpliktelsen först 2022 anses uppfylla kraven på avsättning enligt RKR:s rekommendationer.

Jönköping den 14 april 2023

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Annika C Karlsson
Certifierad kommunal revisor

1. Granskningsresultat

1.1. Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida kommunens årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Uppfylls kraven på årsredovisningens innehåll enligt 4 kap LKBR?	4 kap 1 § LKBR	Ja
Finns upplysning om skälen till ev avvikelser från normgivande organ på det kommunala området (RKR)?	4 kap 3§ LKBR 9 kap LKBR	Ja
Följs uppställningsformerna för resultat och balansräkning?	5 och 6 kap LKBR	Ja
Innehåller förvaltningsberättelsen en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning?	11 kap 9§ LKBR	Ja
Lämnas de ytterligare upplysningar som krävs för att bilden ska bli rättvisande?	4 kap 3§ LKBR 9 kap LKBR	Ja
Finns upplysningar om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.	4 kap 3§ LKBR/11 kap 3§ LKBR	Ja
Finns översikt över utvecklingen av kommunens eller regionens verksamhet?	11 kap 1§ LKBR	Ja
Finns upplysningar om kommunens förväntade utveckling?	11 kap 4§ LKBR	Ja
Finns upplysningar om väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro?	11 kap 5-6§§ LKBR	Ja
Finns en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet?	10 kap 2§ LKBR	Ja
Finns en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.	10 kap 1§ LKBR	Ja
Anges hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – är balanskravet uppfyllt?	11 kap 10§ LKBR	Ja
Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts?	11 kap 9§ LKBR	Ja
Ingår sammanställda räkenskaper för ev kommunal koncern?	12 kap 1§ LKBR	Ja

1.2. Måluppfyllelse

Kommunen har under 2022 fastställt totalt 4 finansiella mål för *”God ekonomisk hushållning”* som presenteras nedan i tabellen. Samtliga fyra finansiella mål uppnås.

Kommunfullmäktige i Vaggeryds kommun har fastställt en kommunövergripande vision *”Här ger vi plats för att göra skillnad”* för mandatperioden 2019–2022 som består av 4 fastställda övergripande KF-mål samt bidrar till Agenda 2030-målen.

De 4 övergripande KF-målen innehåller fyra delmål, totalt 16 delmål. Av kommunens sammanställda bedömning framgår att samtliga 4 KF-mål bedöms som delvis uppfyllda. Av totalt 16 delmål bedöms 6 som uppfyllda, 9 som delvis uppfyllda och 1 som ej uppfyllt.

Av årsredovisningen framkommer att samtliga 4 tillhörande delmål ska uppfyllas för att ett KF-mål ska bedömas som uppfyllt. Kopplat till delmålen har kommunen mätområden, 75% av mätområdena ska vara uppfyllda för att delmålet ska vara uppfyllt. Samtliga mätområden har tillhörande indikatorer, 75% av indikatorerna ska vara uppfyllda för att mätområdet ska bedömas som uppfyllt.

Följande information har lämnats av kommunen under revisionen:

”Nämnderna har ansvar enligt sina reglementen resp. bolagsordningar/ägardirektiv att följa upp de lagar som de av fullmäktige fått delegerat att ansvara för. Varje nämnd har ett stort antal indikatorer de mäter i verksamheten, både kopplat till lagföljsamhet samt för att skapa ett gemensamt målfokus i verksamheten hela vägen ut i linjen. Enbart ”ett urval av de väsentligaste” begärs in i årsredovisningen enligt den anvisning som går ut.

Vilka indikatorer de använder för det ställs det inget skarpt krav på i dag, inte heller hur de ska göra sin egen målbedömning. Vi säkerställer bedömningen genom dialog. Vi vet därför att de gör bedömningen både utifrån indikatorer med faktiskt eller upplevd effekt samt för genomförda aktiviteter. Rekommendationen är att göra bedömningen utifrån egen utveckling, jämförelse med andra kommuner samt att ha ett målvärde. Det är också därför mallarna för redovisningen har de rubrikerna. Vissa arbetar även med delmål. Det krav som finns idag är att de ska bidra till fullmäktiges övergripande mål vilka ju har mer tvärsektorielt perspektiv/invånarperspektiv. ”

Vår uppfattning är att kommunens bedömning av måluppfyllnad har tydliggjorts i jämförelse med föregående årsredovisning. Nämndernas arbete till ökad måluppfyllelse redogörs i form av en textanalys i verksamhetsberättelserna som komplettering till mätindikatorerna, men Deloitte bedömer att det fortsatt är otydligt vilka ställningstagande som har gjorts på nämndnivå för att bedöma måluppfyllelsen. För att skapa ett allt mer tydligt underlag kring måluppfyllelsen bedömer vi att nämndernas bedömning/bedömningskriterier till måluppfyllelsen bör tydliggöras.

Nedan följer en bedömning av om de finansiella målen är uppfyllda, om verksamhetsmålen är uppfyllda samt en redogörelse för de iakttagelser som gjorts i granskningen av resultat- och balansräkning samt övriga delar av årsredovisningen

Finansiella mål	Återkoppling till målen i årsredovisningen (målvärde inom parentes)	Kommunstyrelsens bedömning	Deloitte's bedömning
Kommunstyrelsen har fastställt fyra finansiella mål inom området för <i>God ekonomisk hushållning</i> .	<p>Årets resultat: Kommunens resultat under 2022 har uppgått till 10,9% av skatter och generella bidrag dvs 105,9 mnkr. (mål: 3,0% 28,0 mnkr).</p> <p>Finansiering av investeringar: Utfallet kopplat till kommunens självfinansieringsgrad för 2022 är 165,9% (mål: 100%).</p> <p>Soliditetsmålet: Utfallet av soliditetsmålet uppgår till 40,2%. (Mål: lägst 30%)</p> <p>Ekonomiska kontrollen: Budgetföljsamheten visar ett utfall på 0,1%. (mål: >0%). Prognossäkerheten för 2022 är 0,4% (mål: +/- 1%).</p>	Kommunstyrelsen gör bedömningen att samtliga fyra finansiella mål uppnås.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen.
Verksamhetsmål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	Kommunstyrelsens bedömning	Deloitte's bedömning
<i>Kommunfullmäktige har antagit 4st KF-mål, varje mål utgörs av vardera</i>	Kommunstyrelsen gör bedömningen att samtliga antagna KF-mål delvis uppfylls för 2022.		

<i>fyra delmål. Totalt 16 delmål för samtliga 4 KF-mål.</i>	Av totalt 16 delmål uppfylls 6 stycken övriga delmål bedöms delvis uppfyllda eller ej uppfyllda.		
KF1: Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen.	Av totalt fyra delmål bedöms ett som uppfyllt, två bedöms vara delvis uppfyllda och ett delmål bedöms som ej uppfyllt.	KF 1 bedöms som delvis uppfyllt.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning.
KF2: Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	Av totalt 4 delmål bedöms två delmål som uppfyllda och två delmål som delvis uppfyllt.	KF 2 bedöms delvis uppfyllt.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning.
KF3: Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa.	Av totalt 4 delmål bedöms två delmål som uppfyllda och två delmål som delvis uppfyllt.	KF 3 bedöms delvis uppfyllt.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning.
KF4: Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka.	Innehåller 4 delmål, ett delmål bedöms vara helt uppfyllt övriga bedöms delvis uppfyllt.	KF 4 bedöms delvis uppfyllt.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning.

1.3. Granskning av finansiella dokument

Finansiella dokument	Iakttagelser	Förslag till rekommendation
Materiella anläggningstillgångar/leasing.	Kommunen har inte utrett vilka leasingtillgångar som bör redovisas som finansiell leasing.	Kommunstyrelsen bör utreda vilka leasade anläggningstillgångar som bör redovisas som finansiell leasing. Denna utredning bör färdigställas under 2023 då ev. brister i årsredovisningen 2023 kan påverka det sakkunniga bitrådets revisionsberättelse.
Redovisning av avkastning av pensioner	Kommunen frångår delvis de rekommendationer som RKR lämnat för redovisningen av avkastning av pensioner. Detta upplyser kommunen om i redovisningsprinciperna. Men det innebär att resultat- och balansräkning inte får helt samma värden som om kommunen skulle följt RKR:s principer.	Kommunstyrelsen bör överväga att tillämpa RKR:s rekommendation om redovisning av avkastning av pensioner. En analys av effekterna på resultat- och balansräkning bör också dokumenteras.
Avsättning	<p>Kommunstyrelsen har genomfört en avsättning om 23 mnkr till medfinansiering av järnvägsprojektet Y:et. Enligt RKR R9 ska en avsättning uppfylla följande krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kommunen har en befintlig legal förpliktelse, ○ att det sannolikt kommer krävas ett utflöde av resurser samt att ○ en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. <p>Vi har efterfrågat kommunens handlingar för att kunna bedöma om det finns en bindande legal förpliktelse i frågan. Kommunen hänvisar till kommunfullmäktige-beslut från 2019-09-30 samt Trafikverkets planer. I årsredovisningen framgår också en önskan om att genomföra avsättningen 2022 i ljuset av kommunens goda resultat. Vi anser att kommunen inte</p>	Att kommunstyrelsen bör säkerställa och dokumentera att det finns en legal förpliktelse avseende järnvägsprojektet Y:et av det slag som RKR R9 anger. Samt dokumentera varför förpliktelsen först 2022 uppfyllt kraven på avsättning enligt RKR:s rekommendationer. Kommunstyrelsen bör endast om det finns redovisningsmässig grund för bedömningen fortsatt redovisa den som en avsättning.

Finansiella dokument	Iakttagelser	Förslag till rekommendation
	<p>tillräckligt tydligt visat att det finns en sådan legal förpliktelse som RKR R 9 syftar på. Kommunstyrelsen bör tydligt säkerställa och dokumentera varför en legal förpliktelse uppstått 2022 och inte tidigare år (dvs. varför anses det vara en avsättning först 2022). Att kommunen har ett gott resultat är inte en faktor som påverkar bedömningen av om något ur ett redovisningsmässigt perspektiv är att anse som en avsättning eller inte. Vi anser att det kan diskuteras om avsättningen för Y:et fullt ut uppfyller kraven på avsättning enligt RKR R9.</p>	

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s more than 345,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2023 For more information, contact Deloitte AB.